

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ПОГОДЖЕНО

Педагогічною радою ВСП «Фаховий
коледж економіки і технологій НУ
«Чернігівська політехніка»
Протокол № 1 від «26» серпня 2026 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ВСП «Фаховий
коледж економіки і технологій НУ
«Чернігівська політехніка» № 28
від «26» серпня 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання академічному плагіату та перевірку робіт і матеріалів на текстову
подібність у ВСП «Фаховий коледж економіки і технологій НУ «Чернігівська
політехніка»**

м. Чернігів

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання академічному плагіату та перевірку робіт і матеріалів на текстову подібність у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі — Положення) визначає основні засади запобігання академічному плагіату, організацію та порядок перевірки робіт і матеріалів на текстову подібність у Коледжі.

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про академічну доброчесність», «Про авторське право і суміжні права», інших нормативно-правових актів України, Положення про забезпечення академічної доброчесності у ВСП «Фаховий коледж економіки і технологій НУ «Чернігівська політехніка» та інших внутрішніх нормативних документів Коледжу.

1.3. Дія цього Положення поширюється на здобувачів освіти, педагогічних працівників та інших осіб, роботи і матеріали яких відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Коледжу підлягають перевірці на текстову подібність.

1.4. Метою цього Положення є запобігання академічному плагіату, формування культури доброчесного використання джерел інформації та визначення єдиного підходу до організації перевірки робіт і матеріалів на текстову подібність у Коледжі.

1.5. Основними завданнями Положення є:

1. запобігання академічному плагіату під час виконання навчальних робіт, створення академічних творів, навчальних, навчально-методичних і методичних матеріалів;
2. сприяння дотриманню правил цитування, належного зазначення авторства та використання джерел інформації;
3. визначення робіт і матеріалів, що підлягають перевірці на текстову подібність;
4. установа порядку проведення перевірки та змістовного аналізу її результатів;
5. забезпечення єдиних підходів до використання результатів автоматизованої перевірки на текстову подібність.

1.6. Перевірка на текстову подібність є допоміжним засобом запобігання та виявлення можливих ознак академічного плагіату. Показник текстової подібності відображає ступінь збігу тексту з матеріалами, доступними програмному засобу, та не є показником або відсотком академічного плагіату.

Результати автоматизованої перевірки підлягають змістовному аналізу з урахуванням характеру, обсягу та причин виявлених текстових збігів.

1.7. Виявлення текстових збігів або перевищення встановлених орієнтовних показників текстової подібності саме по собі не є встановленням факту академічного плагіату.

Встановлення факту академічного плагіату та реагування на відповідне

порушення здійснюються відповідно до Положення про забезпечення академічної доброчесності у Коледжі.

2. ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ

2.1. Запобігання академічному плагіату в Коледжі здійснюється шляхом формування культури академічної доброчесності, розвитку навичок самостійної академічної роботи, належного використання джерел інформації, дотримання правил цитування та зазначення авторства.

2.2. Основними заходами із запобігання академічному плагіату є:

1. ознайомлення здобувачів освіти та педагогічних працівників із вимогами законодавства України та внутрішніх нормативних документів Коледжу з питань академічної доброчесності;

2. проведення інформаційних, освітніх і методичних заходів з питань академічної доброчесності, авторського права, правил цитування, оформлення посилань та використання джерел інформації;

3. формування у здобувачів освіти навичок самостійного виконання навчальних робіт, критичного опрацювання джерел, коректного використання запозичень та належного представлення результатів власної роботи;

4. роз'яснення вимог до виконання й оформлення навчальних робіт, академічних творів, навчальних, навчально-методичних і методичних матеріалів;

5. використання програмних засобів (сервісів) для перевірки робіт і матеріалів на текстову подібність у випадках, визначених цим Положенням та іншими внутрішніми нормативними документами Коледжу;

6. виявлення та змістовний аналіз текстових збігів з метою запобігання можливим порушенням академічної доброчесності.

2.3. Педагогічні працівники під час організації освітнього процесу:

1. ознайомлюють здобувачів освіти з вимогами академічної доброчесності та правилами виконання відповідних навчальних робіт;

2. роз'яснюють вимоги щодо використання джерел, цитування, оформлення посилань і зазначення авторства;

3. визначають вимоги до самостійності виконання завдань та допустимих форм допомоги відповідно до характеру навчальної роботи;

4. сприяють формуванню навичок академічного письма, роботи з інформаційними джерелами та доброчесного використання результатів інтелектуальної діяльності інших осіб;

5. у межах своїх повноважень здійснюють заходи щодо запобігання академічному плагіату.

2.4. Здобувачі освіти під час виконання навчальних робіт зобов'язані самостійно виконувати завдання відповідно до встановлених вимог, належно зазначати авторство та джерела використаної інформації, дотримуватися правил цитування та не подавати результати академічної діяльності інших осіб як власні.

2.5. Педагогічні працівники під час створення академічних творів, навчальних, навчально-методичних і методичних матеріалів зобов'язані дотримуватися вимог щодо належного використання джерел, зазначення авторства, цитування та оформлення запозичень, а також забезпечувати доброчесне використання результатів інтелектуальної діяльності інших осіб.

2.6. Методичний супровід заходів із запобігання академічному плагіату здійснюється відповідно до розподілу повноважень у Коледжі. Інформаційні та методичні матеріали з питань академічної доброчесності можуть розміщуватися на офіційному вебсайті Коледжу, в електронному освітньому середовищі та інших інформаційних ресурсах Коледжу.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВІРКИ РОБІТ І МАТЕРІАЛІВ НА ТЕКСТОВУ ПОДІБНІСТЬ

3.1. Перевірка робіт і матеріалів на текстову подібність здійснюється з використанням спеціалізованих програмних засобів (сервісів) з подальшим змістовним аналізом виявлених текстових збігів.

Для проведення перевірки можуть використовуватися: програмні засоби (сервіси), доступ до яких забезпечується Коледжем або Національним університетом «Чернігівська політехніка»; та інші доступні програмні засоби (сервіси) перевірки текстової подібності — для самостійної попередньої перевірки робіт і матеріалів.

Інформація про програмні засоби (сервіси), доступні для проведення перевірки через Коледж, та порядок їх використання розміщуються на офіційному вебсайті Коледжу та актуалізуються в разі зміни відповідних сервісів або умов доступу до них.

3.2. Обов'язковій перевірці на текстову подібність підлягають:

1. курсові роботи (проєкти) здобувачів освіти;
2. навчальні, навчально-методичні та методичні матеріали педагогічних працівників, що подаються на розгляд, схвалення, затвердження, рекомендацію до використання або оприлюднення;
3. академічні твори, які видаються Коледжем, оприлюднюються у заснованих ним виданнях або рекомендуються Коледжем до друку;
4. інші роботи та матеріали — у випадках, передбачених законодавством України, внутрішніми нормативними документами Коледжу або за рішенням уповноваженого органу чи посадової особи Коледжу.

3.3. Перевірка курсової роботи (проєкту) проводиться до допуску здобувача освіти до її захисту.

Результати перевірки та виявлені текстові збіги аналізує керівник курсової роботи (проєкту), який враховує характер і обсяг збігів, правильність цитування та оформлення посилань, наявність загальновживаних, нормативних, термінологічних та інших правомірних текстових збігів.

За результатами змістовного аналізу курсова робота (проєкт):

1. допускається до захисту;
2. повертається здобувачу освіти для доопрацювання та повторної перевірки;
3. у разі виявлення ознак можливого академічного плагіату передається для реагування відповідно до Положення про забезпечення академічної доброчесності у Коледжі.

3.4. Результати перевірки та змістовного аналізу курсової роботи (проєкту) оформлюються Висновком за результатами перевірки курсової роботи (проєкту) на текстову подібність за формою, визначеною Положенням про забезпечення академічної доброчесності у Коледжі.

Висновок долучається до курсової роботи (проєкту).

3.5. Перевірку навчальних, навчально-методичних та методичних матеріалів на текстову подібність педагогічний працівник здійснює самостійно до їх подання на розгляд, схвалення, затвердження, рекомендацію до використання або оприлюднення.

Педагогічний працівник аналізує результати перевірки та за потреби доопрацьовує матеріал і проводить повторну перевірку.

Інформація про проведену перевірку зазначається наприкінці відповідного матеріалу із зазначенням назви програмного засобу (сервісу), дати перевірки та отриманого показника текстової подібності. Результат перевірки зберігається педагогічним працівником та надається на вимогу уповноваженої особи або органу Коледжу.

3.6. Перевірка академічних творів, які видаються Коледжем, оприлюднюються у заснованих ним виданнях або рекомендуються Коледжем до друку, організовується відповідно до встановленого в Коледжі порядку їх розгляду, схвалення або рекомендації до друку.

Результати перевірки підлягають змістовному аналізу особою або органом, уповноваженим розглядати відповідний академічний твір.

3.7. Під час змістовного аналізу результатів перевірки враховуються, зокрема:

1. обсяг і характер виявлених текстових збігів;
2. наявність належно оформлених цитат і посилань на джерела;
3. збіги у списках використаних джерел, назвах нормативно-правових актів, термінах, загальноживаних словосполученнях та інших фрагментах, використання яких обумовлене змістом роботи;
4. специфіка, структура та призначення відповідної роботи або матеріалу;
5. інші обставини, необхідні для об'єктивної оцінки виявлених збігів.

3.8. Для курсових робіт (проєктів) установлюються такі орієнтовні показники текстової подібності:

1. до 30 % включно — робота може бути допущена до захисту за умови відсутності за результатами змістовного аналізу ознак академічного плагіату;
2. понад 30 % до 50 % включно — робота підлягає поглибленому змістовному аналізу керівником курсової роботи (проєкту) та за його результатами може бути допущена до захисту або повернена здобувачу освіти для доопрацювання і повторної

перевірки;

3. понад 50 % — робота підлягає доопрацюванню та повторній перевірці; за наявності ознак можливого академічного плагіату матеріали передаються для подальшого розгляду в установленому в Коледжі порядку.

3.9. Для навчальних, навчально-методичних та методичних матеріалів педагогічних працівників установлюються такі орієнтовні показники текстової подібності:

1. до 20 % включно — матеріал може бути поданий до подальшого розгляду, схвалення, затвердження, рекомендації до використання або оприлюднення за умови відсутності за результатами змістовного аналізу ознак академічного плагіату;

2. понад 20 % до 40 % включно — матеріал підлягає поглибленому змістовному аналізу та за його результатами може бути поданий до подальшого розгляду або доопрацьований автором із проведенням повторної перевірки;

3. понад 40 % — матеріал підлягає доопрацюванню автором та повторній перевірці; за наявності ознак можливого академічного плагіату реагування здійснюється в установленому в Коледжі порядку.

3.10. Встановлені показники текстової подібності є орієнтовними та не визначають наявності або відсутності академічного плагіату. Остаточне рішення щодо можливості використання, подання, допуску до захисту або необхідності доопрацювання роботи чи матеріалу приймається за результатами змістовного аналізу виявлених текстових збігів.

Під час такого аналізу враховуються правомірні цитування і запозичення, посилання на джерела, загальноновживані та усталені формулювання, термінологія, назви нормативно-правових актів, списки використаних джерел, специфіка відповідного виду роботи або матеріалу та інші обставини, що впливають на показник текстової подібності.

3.10. Встановлені цим Положенням показники текстової подібності є орієнтовними. Вони використовуються для визначення необхідності поглибленого змістовного аналізу та/або доопрацювання роботи чи матеріалу і не є показниками академічного плагіату та не можуть самі по собі бути підставою для встановлення факту його наявності.

3.11. У разі доопрацювання роботи або матеріалу проводиться повторна перевірка на текстову подібність.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Це Положення набирає чинності з дня введення його в дію наказом директора Коледжу після погодження педагогічною радою Коледжу.

4.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у порядку, установленому для його прийняття, з урахуванням змін у законодавстві України та внутрішніх нормативних документах Коледжу.

4.3. Питання щодо запобігання академічному плагіату та перевірки робіт і

матеріалів на текстову подібність, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України та Положення про забезпечення академічної доброчесності у Коледжі.

4.4. У разі невідповідності норм цього Положення законодавству України застосовуються норми законодавства України.